

PRAKTIJKPUNT LANDBOUW
VLAAMS-BRABANT

inagro
ONDERZOEK & ADVIES IN LAND- & TUINBOUW

PROEFSTATION
VOOR DE GROENTETEELT

Circulair forceren

Maximaal hergebruik van drainwater bij witloof

Tim De Clercq

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Vlaanderen
verbeelding werkt

Circulair forceren

Hoofddoelstelling:

maximaal én veilig hergebruik van water binnen de hydroteelt van witloof bevorderen

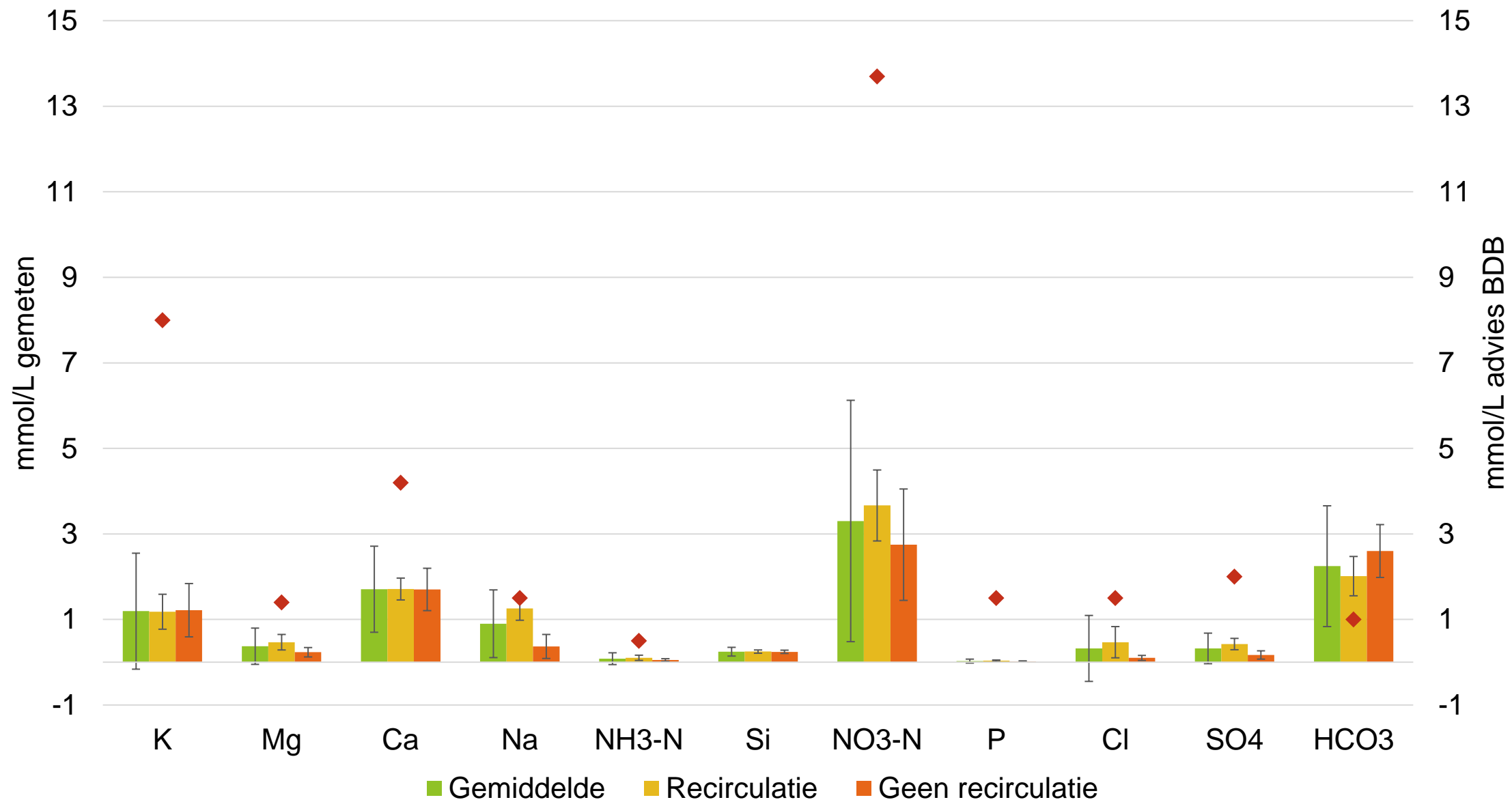
Bedrijfsbezoeken met enquête

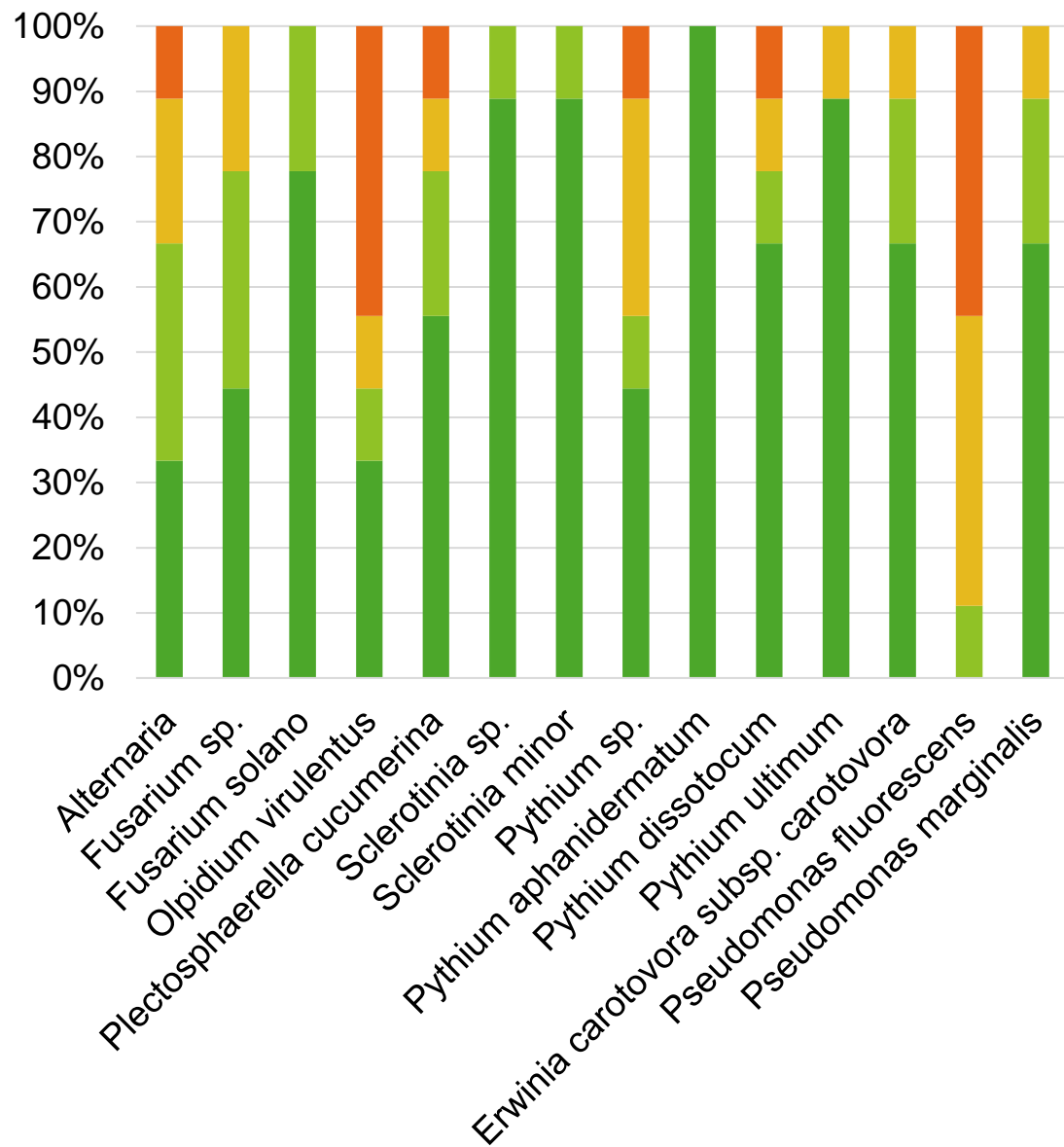
- ▶ 15 in en rond Vlaams-Brabant
- ▶ 9 in West-Vlaanderen

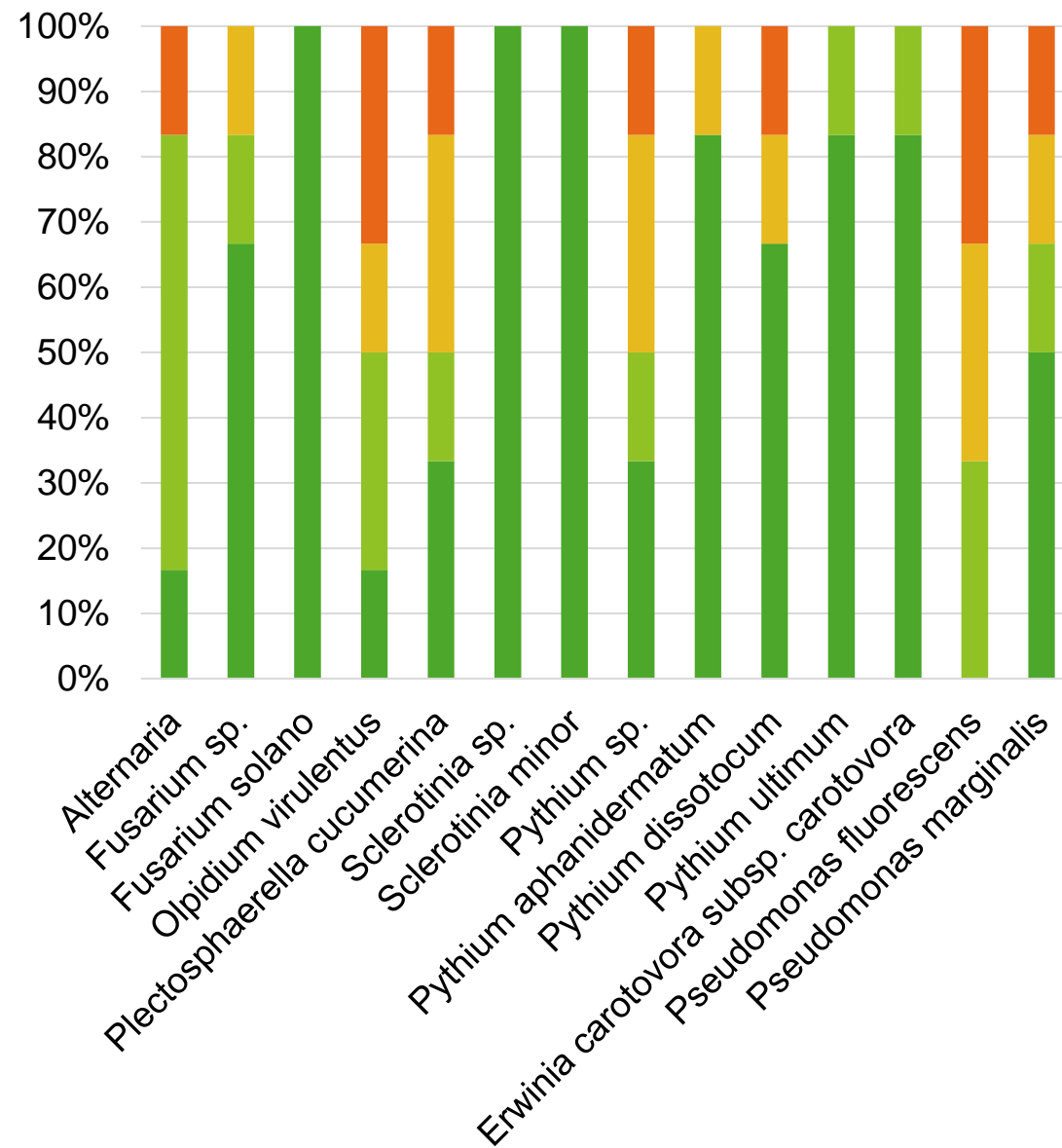
Bedrijfsbezoeken: wat met restwater forcerie?

- ▶ 65% van de bedrijven: recirculatie
- ▶ Anderen:
  - ▶ Waswater trekbakken
  - ▶ Waswater wortels
  - ▶ Opvang (irrigatie of afvoer op land)

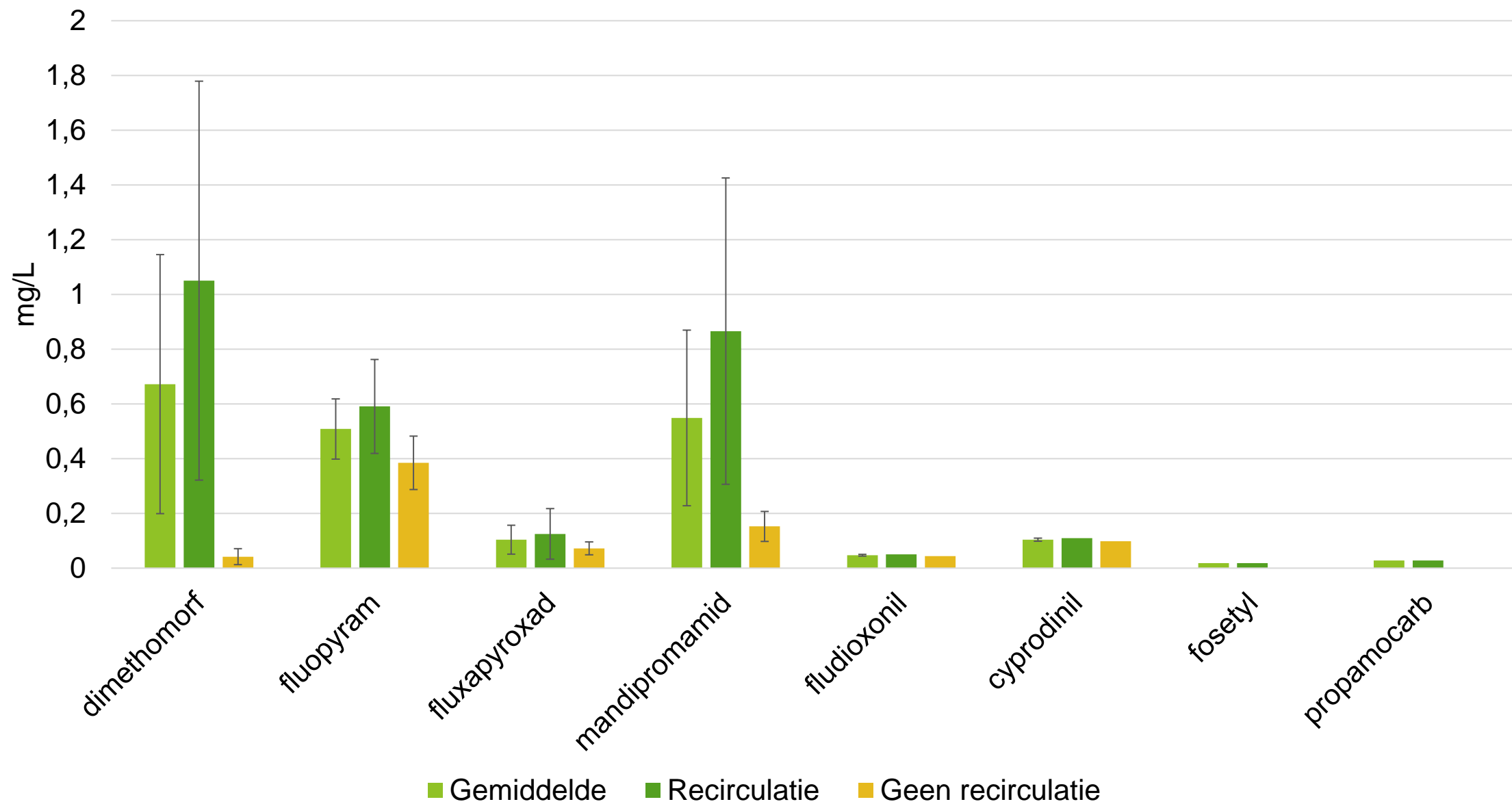

Recirculatie

Geen recirculatie

Rekenmodule watergebruik tijdens circulair forceren

► Gegevens watergebruik forcerie

Gerekend per kg witloof:		Waterverbruik in liter	
		minimum	maximum
-	Wortelbehandeling	0,005	0,01
-	Kraagbehandeling	0,1	0,3
-	Inkoelen	0,25	0,4
-	Kuisen		
	Handmatig	0,15	0,25
	robot	0,45	0,75
-	Opname en verdamping van het gewas	1	2

Rekenmodule watergebruik tijdens circulair forceren

► Rekenmodule in Excel

► Model waterstromen recirculatie witloof_v3.xlsx

Automatisch opslaan

Bestand

Start

Invoegen

Pagina-indeling

Formules

Gegevens

Controleren

Beeld

Automatiseren

Ontwikkelaars

Help

Knippen

Kopiëren

Opmaak kopiëren/plakken

Plakken

Klembord

Lettertype

Uitlijning

Getal

Stijlen

Cellen

Bewerken

Vertrouwelijkheid

Calibri

14

A⁺

A⁻

Standaard

Stijlen

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid

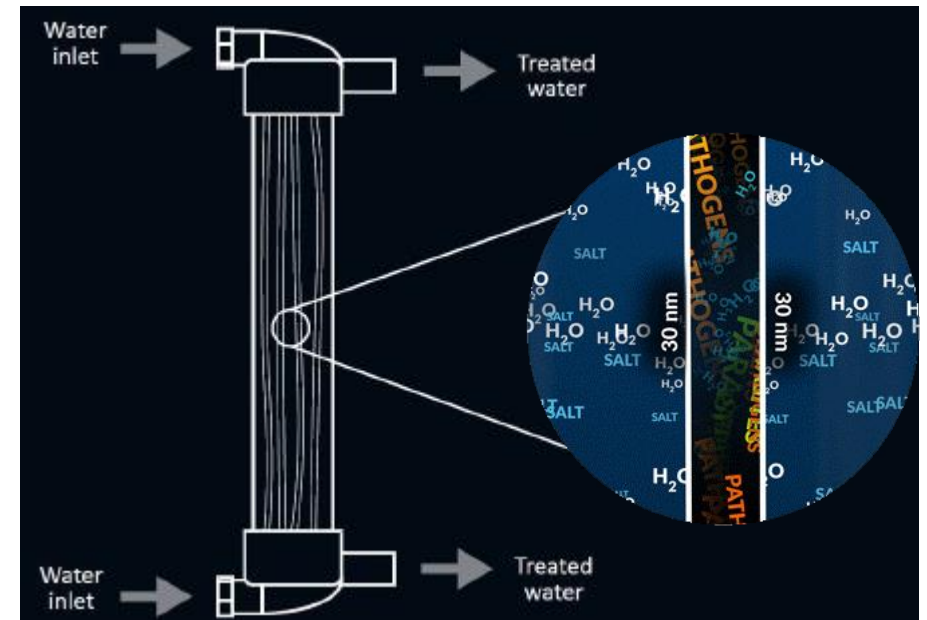
Deinfectie technologieën

- ▶ H_2O_2 – Prominent
- ▶ Cl_2 – Aguabel
- ▶ Membraanfiltratie
  - ▶ NUF – Powerplastics
  - ▶ Doekenfilter + ultrafiltratie – Aqua D&S

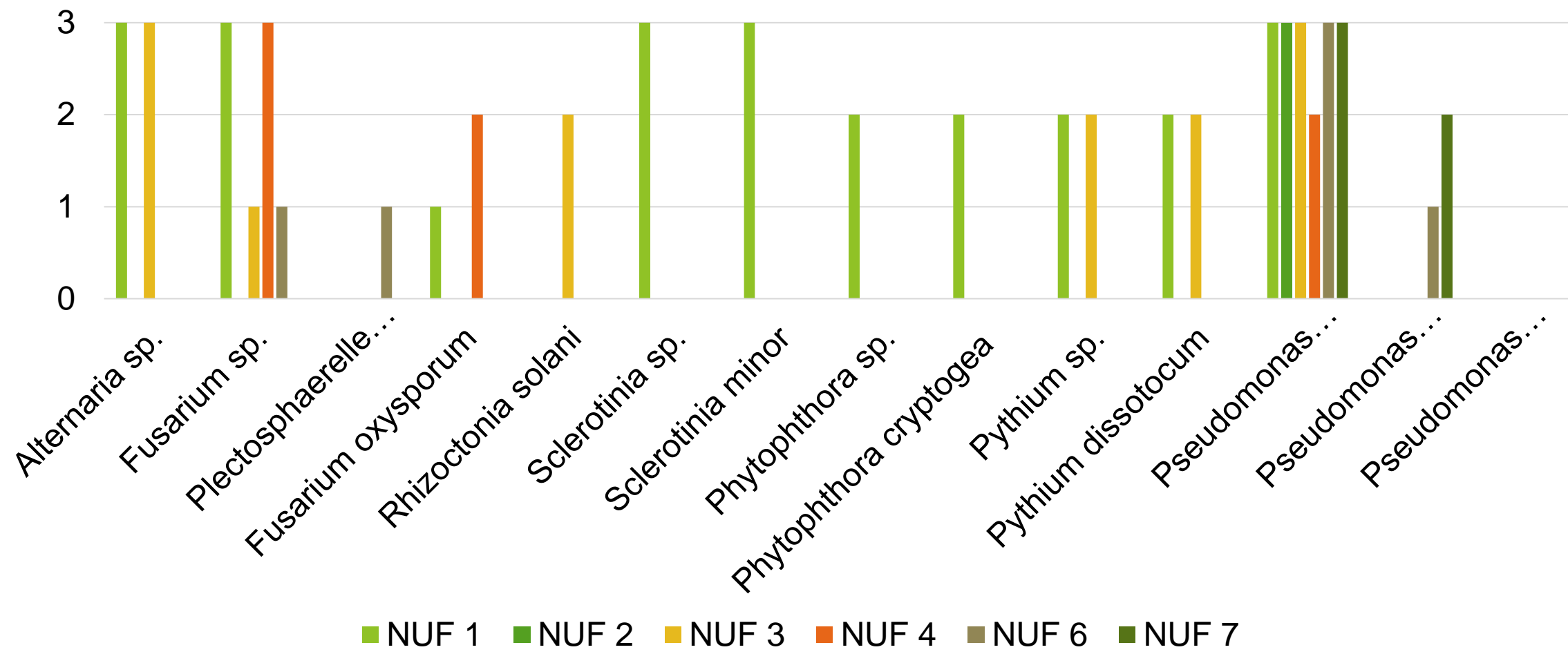
Nano-ultra filtratie (NUF)

- ▶ Fysische desinfectietechniek
- ▶ Actieve werking is de filtratie op partikelgrote
- ▶ Werking
  - ▶ Scheiding op partikelgrote
  - ▶ Alle micro-organismen groter dan $>30\text{nm}$

<https://www.nufiltration.com/technology>

Ultrafiltratie

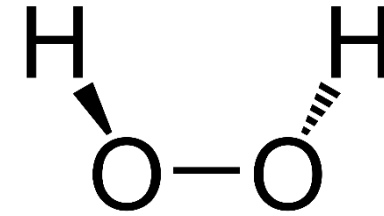

Ultrafiltratie

- ▶ Goede resulaten naar zuivering, zowel bij sla als witloof
- ▶ Backwash om filters te zuiveren
- ▶ Capaciteit is gelimiteerd en voorfiltratie is nodig
- ▶ Beter tussen forceriebeurten door dan tijdens forcerie

Waterstofperoxide

- ▶ Chemische desinfectietechniek
- ▶ Actieve bestanddeel is H_2O_2
  - ▶ Gestabiliseerd
    - ▶ Ag
    - ▶ Organische molecule
    - ▶ zuren
  - ▶ Sterk geconcentreerd (35–50 %_(w/w))
- ▶ Werking
  - ▶ Oxiderende en reducerende werking
  - ▶ Alle micro-organismen

Controle

20 ppm

8 ppm

10 ppm

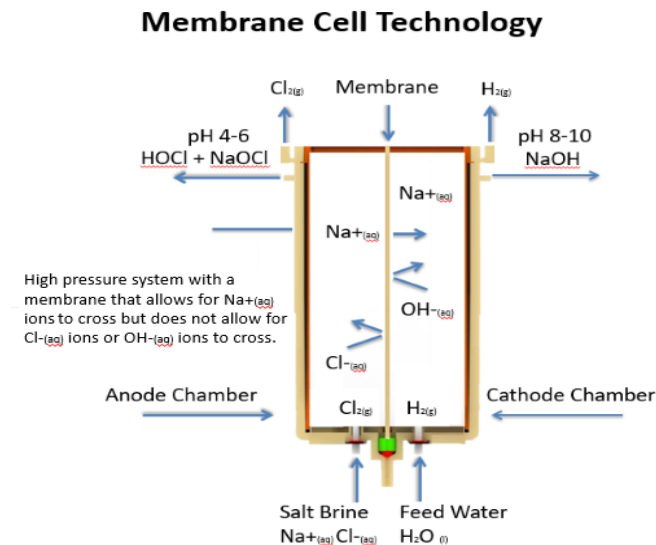

Waterstofperoxide

- ▶ Juiste dosering van cruciaal belang
- ▶ Voldoende buffer nodig in de put
- ▶ Automatisch doseersysteem mogelijk, maar veiligheid inbouwen nodig
- ▶ Ook mogelijkheid om tussen forceriebeurten te gebruiken

Desinfectietechnieken

- ▶ ECA water
  - ▶ Chemische desinfectietechniek
  - ▶ Wat is ECA water?
    - ▶ Electrochemically Chlorinated(/Chemical) Activated water
    - ▶ Aanmaak van chloorgas door elektrolyse
- ▶ Actieve bestanddeel is chloorgas (Cl_2) , hypochlorigzuur (HOCl), natrium hypochloriet (NaOCl)
- ▶ Werking
  - ▶ Oxiderende werking
  - ▶ Alle micro-organismen

ECA water

- ▶ Juiste dosering van cruciaal belang
- ▶ Opletten met invloed op pH en EC
- ▶ Automatisch doseersysteem mogelijk, maar veiligheid inbouwen nodig
- ▶ Ook mogelijkheid om tussen forceriebeurten te gebruiken

Vragen?

